

Uzdravení chromého – Skutky 3, 1-20

Příběh o uzdravení chromého (chromého od narození) navazuje bezprostředně na 2. kapitulu Skutků, které jsme se pokoušeli porozumět minule. Druhá kapitola Skutků, kapitola o seslání Ducha Sv. a vzniku církve, končí radostným líčením, jak společenství prvního křesťanského sboru rostlo, jak se „skrze apoštoly stalo mnoho zázraků“, jak ti, kteří byli pokřtěni, „lámali po domech chléb“, „chválili Boha a byli všemu lidu milí“. Příběh, kterým se chceme nechat oslovit dnes, je zapsán v prvních 20 verších 3. kapitoly a je posledním, který se odehrál, než se k první církvi postavily zprvu krajně podezíravě, avšak postupně až nepřátelsky, špičky tehdejšího židovského náboženského establishmentu.

Petr a Jan jdou jako zbožní židé odpoledne do chrámu. Do chrámového komplexu vcházejí východní branou, nazývanou pro svou velikost a výstavnost Krásná. Současně s nimi přinášejí nějakí muži – nic jinak o nich nevíme – chromého člověka, aby se v bráně mohl posadit na své obvyklé místo, kde prosil ty, kteří vcházel, o nějakou tu almužnu (dar). Prostě žebral. A možná, že ani nebyl sám. Chrátová brána byla určitě dobrou štací, bohabojní židé, zvláště farizeové, rádi udíleli almužny, zejména tam a tehdy, kde a když to bylo vidět, když se mohli „ukázat“.

Doba před odpolední modlitbou byla zřejmě dobou osvědčenou, do chrámu přicházela spousta lidí a byla tedy naděje, že to bude slušně sypat. Hlavně nepropást ty „nadějně“, ty dobře oblečené.

Je to stejně ironie: v „Krásné bráně“ čekají žebráci na almužnu. Proč právě tam? Inu proto, že do chrámu neměli přístup nečistí, a mezi takové byli nemocní a tedy i chromí počítáni. Ti museli zůstat venku. O chromém muži, o kterém je náš příběh, toho mnoho nevíme. Neznáme jeho jméno ani „původní povolání“, nic se nedozvídáme o jeho rodinných či majetkových poměrech. Z toho, že prosil o almužny, můžeme usoudit, že nějakým zvláštním majetkem neoplýval. Ale mohl se také nechat nosit do chrámové brány proto, že chtěl být prostě mezi lidmi. Možná, že chtěl být na blízku chrámovým obřadům, jejichž zvuky mohly k němu doléhat. Ve čtvrté kapitole máme o něm zmínku, ze které lze usoudit, že to byla mezi židy známá postava, říká se o něm, že mu bylo „už přes čtyřicet let“. Můžeme samozřejmě rozvíjet různé scénáře jeho života a nemoci, ale to budou všechno dohady, tu více, tu méně vtipné. Podstatné je to, že v bráně sedával, když se našli ochotní nosiči, a že tu prosil o almužnu a možná odhadoval, co může od koho očekávat.

Uviděl Petra a Jana a jeho zkušenost mu napověděla, že když tyto dva zbožné muže pěkně poprosí, nemusel by prosit marně. Když ho oba ještě vyzvou, aby na ně pohlédl, zdálo se, že tu dnes nečeká zbytečně.

Už už natahuje ruku... Jak pak se asi ukážou ? Ale co to slyší ? „Zlata ani stříbra nemám ... “ ... a takové to bylo nadějně ... a proč se se mnou tedy zdržují ? At' už raději jdou a nezaclánějí, překážejí ve výhledu ... asi takovéhle myšlenky problesknou chromému hlavou, ale apoštol pokračuje : „... ale co mám, to ti dám : ... “ „... no to jsem zvědav, co mi chceš dát, když sám nic nemáš ...“ „... ve jménu Ježíše Krista Nazaretského vstaň a chod'!“ Tak tohle nečekal ! Je tak překvapen, že ho musí Petr vzít za ruku, za pravou ruku, za tu ruku, která byla natažena k almužně a kterou nechat zklamaně klesnout, když uslyšel, že žádná mince necinkne. Ale nebrání se, neposmívá se apoštolům (takových léčitelů už jsme tady měli ...), spolehne se na Petrovo slovo, riskne, že se – nepovede-li se to – široko daleko ztrapní a zesměšní, prostě uvěří a víra ho uzdraví. A chromý nevstává, on vyskočí a chodí. Už není

nečistý, už může do chrámu. Přidrží se apoštolů a samou radostí poskakuje a chválí Boha. Skupinka brzy upoutá pozornost a v chrámovém tzv. Šalomounově sloupořadí se seběhne slušný zástup lidu. Čteme o těch, kteří se seběhli, že žasli a nad tím, co se stalo, byli přímo u vytržení.

Nečteme však o nich, že by se k uzdravenému, kterého znali z dřívějších, připojili s chvalami Hospodina. Na Petra a Jana se dívají jako na divotvorce, až musí Petr zasáhnout a k lidu promluvit.

Především odmítá jakékoli osobní zásluhy na uzdravení, ať by šlo o zbožnost nebo nějaké vlastní mimořádné schopnosti. „Toho muže, kterého znáte jako chromého, uzdravila a napřímila moc a síla Ježíše, kterého jste zabili, ale kterého Bůh našich otců vzkřísil z mrtvých a oslavil“, pokračuje Petr, „a my to můžeme dosvědčit“. A nemyslete si, že za to mohou jen vaši vůdcové, že se za ně „schováte“, že Ježíšova smrt byla výsledkem jen „vysoké politiky“ vašich předáků a Římanů, na kterou vy, drobní občánkové, nedosáhnete a proto nenesete na smrti tohoto spravedlivého žádnou vinu! Jen si vzpomeňte: kdo to na Piláta křičel do ochraptění: „Ukřižuj ho!“ Pilát, Říman, měl větší smysl pro spravedlnost, než vy, chtěl Ježíše propustit, ale vy jste podlehlí štvání svých vůdců a se zaklínáním: jeho smrt na nás a naše děti! jste dali přednost vrahovi! I vy tedy nesete - každý z vás - svůj díl viny na Ježíšově odsouzení.

Petrova slova však nekončí u obviňování a usvědčování z nespravedlivého jednání (mírně řečeno). Apoštol rozlišuje: uznává, že jeho posluchači (jako i jejich vůdcové) jednali z nevědomosti, kterou lze zneužít pro davovou hysterii, volající po krvi. Stalo se tak, aby se naplnila slova proroků o utrpení Mesiáše. A má pro posluchače i slovo naděje: podívejte se na tohoto muže, kterého uzdravila víra v Ježíše, uzdravila jej úplně a před vašimi očima. Čiňte proto pokání a obraťte se a modlete se, aby vám vaše hříchy byly odpuštěny a aby přišlo království Boží. Co se stalo, stalo se, to vše bylo v Božím plánu.

Až přijde čas, Mesiáš opět přijde a učiní všechno nové. Petr na závěr zdůrazňuje platnost Božích zaslíbení, která jsou určena Izraeli, ale skrze nějž dojdou požeňání všechny národy na zemi. A tak Petr obrací pozornost posluchačů od minulosti k Boží budoucnosti.

Čím k nám může promluvit 3. kapitola Skutků dnes?

Chromý muž prosí u chrámové brány o almužnu. Ani ho nenapadlo, že by mohl prosit o víc. A také konec konců proč? Vždycky se mu nějaké ty drobné nasypou a tak si může žít sice skrovně, ale zase ne o hladu. A co víc si může nakonec člověk přát, zvláště, když je od malička chromý a nemůže si vyskakovat ani doslovně, ani jinak. Hlavní je najít si i v nouzi své místo, spokojit se se svým postavením a nikoho nedráždit. Ani od Petra a Jana neočekává nic víc, než nějakou tu minci, čili nic neobvyklého. Ale stalo se něco, co mu zcela a radikálně změnilo život. Byl obdarován nad pomyslení bohatě. Byl uzdraven tak, že mohl nejen chodit, ale i běhat a dokonce skákat. Skákal, poskakoval a chválil Boha. Až se lidé sbíhali a divili se.

Ono to s těmi dary od Pána Boha už tak je. Prosíme někdy za hloupostí, za věci pro opravdový život velmi, velmi zbytné. Ještě, že je Pán Bůh štedřejší a moudřejší. Štedřejší, protože nás obdarovává nesrovnatelně bohatěji, než zač my prosíme. A obdarovává nás často ještě dříve, než my prosíme. Myslím, že od nás nečeká, že bychom v kostele začali samou radostí poskakovat, ale konec konců: proč ne?

A jak vůbec Pánu Bohu děkujeme? Umíme to? Nezůstáváme jen u hezkých slov?

Díky Boží moudrosti jsme obdarováni vším, co je k životu, dobrému životu před tváří Boží potřebné. Mnohdy Božím darům nerozumíme, mnohdy máme o Boží pomoci úplně jiné představy. Blahoslavený, kdo se dotazuje nebo i zápasí o pochopení pomoci a darů, kterých se mu od Pána Boha dostalo!

Slova apoštolova „Zlato ani stříbro nemám, ale co mám, to ti dám ...“ se často citují jako důkaz apoštolské chudoby coby žádoucího hospodářského stavu církve, od kterého se pak v dalších stoletích vzdálila a stala se sama bohatou světskou vládkyní. Kéž by to bylo tak jednoduché! Nelze se teď a tady touto otázkou podrobněji zabývat, jedno však říci musíme: tím hlavním bohatstvím církve nemůže být ani stříbro ani zlato, jakkoli to mohou být užiteční služebníci. Tím hlavním bohatstvím církve jsou stále přítomné, uzdravující a obživující dary Ducha Svátého. A proto byli Petr a Jan nad pomyšlení bohatší, a proto měli z čeho dávat, i když jim v kapse žádné dukáty necinkaly. Ten, který byl od nich obdarován, pak už směl do chrámu, a jeho první cesta na vlastních nohou tam skutečně vedla, neběžel domů ani za přáteli, aby to pořádně oslavil. Šel do chrámu, aby, raduje se, chválil Hospodina.

Jsme národ, který rád oslavuje, a slavíme skoro všechno, co se jen slavit dá. A umíme to pořádně roztočit ! Nic proti tomu, radost patří k životu. Co je do života bez radosti? Ale ta první cesta po úspěchu nebo narození dítěte, po vyplnění našich nejrůznějších životních plánů nebo po čem všem, co je důvodem k oslavě, by přece jen měla vést do chrámu. Pokud nevidíme důvod k děkování a chválení Boha, jak můžeme vůbec oslavovat?

Ale evangelium je o odpuštění a o radosti a o novém životě. Naděje, kterou přináší, platí pro celý svět, jakkoli je – spolu s námi – ještě zmítán mnohým zlem. Uzdravený v našem příběhu se spolehl na ruku, podávanou Božím poslem, a byl uzdraven a mohl se napřímit a bylo mu radostí do skoku. Nepřehlédněme tu ruku!

Amen